Rättsfallssamlingen

FÖRSLAG TILL AVGÖRANDE AV GENERALADVOKAT
JEAN RICHARD DE LA TOUR
föredraget den 1 oktober 2020 [1]

Mål C-501/19

UCMR – ADA Asociația pentru Drepturi de Autor a Compozitorilor
mot
Pro Management Insolv IPURL, i egenskap av konkursförvaltare för Asociația Culturală ”Suflet de Român”

(begäran om förhandsavgörande från Înalta Curte de Casație și Justiție (Högsta kassationsdomstolen, Rumänien))

”Begäran om förhandsavgörande – Beskattning – Mervärdesskatt – Direktiv 2006/112/EG – Beskattningsbara transaktioner – Ersättning för spridning av musikaliska verk till allmänheten – Användare av verken betalar en icke-exklusiv licens – Kollektiv organisation som förvaltar upphovsrätter och tar ut denna ersättning för rättsinnehavarnas räkning”

I. Inledning

1. Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artiklarna 24.1, 25 a och 28 i rådets direktiv 2006/112/EG av den 28 november 2006 om ett gemensamt system för mervärdesskatt. [2]

2. Begäran har framställts i ett mål mellan Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor din România – Asociația pentru Drepturi de Autor (Föreningen för rumänska kompositörer och musikforskare – upphovsrättsorganisation) (nedan kallad UCMR – ADA), och Asociația Culturală ”Suflet de Român” (kulturella föreningen ”Rumänsk anda”) (nedan kallad kulturella föreningen), numera i konkurs, angående betalning av en del av den ersättning, jämte mervärdesskatt, som den kulturella föreningen ska betala till UCMR – ADA för att överföra musikaliska verk, särskilt till allmänheten, i samband med en föreställning.

3. Domstolen får genom förevarande mål tillfälle att med avseende på mervärdesskattedirektivet precisera vilka skyldigheter upphovsrättsinnehavare till musikala verk och kollektiva förvaltningsorganisationer har, när de sistnämnda, för rättsinnehavarnas räkning, tar ut ersättning som motprestation för deras utfärdande av icke-exklusiva licenser för att använda de aktuella verken, och när rättsinnehavarna betalar in ersättning till dem för den kollektiva förvaltningen av deras ersättning.

1 Originalspråk: franska.

2 EUT L 347, 2006, s. 1, nedan kallat mervärdesskattedirektivet.

4. Bedömningen av de transaktioner som utförts tack vare deltagandet av en kollektiv förvaltningsorganisation som varken innehar eller själv överför upphovsrätter och inte heller har rätt till den ersättning som tas ut kommer leda till att jag föreslår att domstolen slår fast att upphovsrättsinnehavare utför ett tillhandahållande av tjänster i den mening som avses i mervärdesskattedirektivet och precisera följderna för var och en av de beskattningsbara personerna beroende på om den kollektiva förvaltningsorganisationen agerar i eget namn eller i rättsinnehavarnas namn.

II. Tillämpliga bestämmelser

A. Mervärdesskattedirektivet

5. I artikel 2.1 c i mervärdesskattedirektivet föreskrivs följande:

”Följande transaktioner skall vara föremål för mervärdesskatt:

…

c) Tillhandahållande av tjänster mot ersättning som görs inom en medlemsstats territorium av en beskattningsbar person när denne agerar i denna egenskap.”

6. I artikel 24.1 i direktivet föreskrivs följande:

”Med *tillhandahållande av tjänster* avses varje transaktion som inte utgör leverans av varor.”

7. I artikel 25 a i direktivet föreskrivs följande:

”Ett tillhandahållande av tjänster kan bland annat utgöras av någon av följande transaktioner:

a) Överlåtelse av immateriella tillgångar, vare sig det upprättats någon handling angående äganderätten eller ej.”

8. I artikel 28 i mervärdesskattedirektivet föreskrivs följande:

”Om en beskattningsbar person i eget namn men för någon annans räkning deltar i ett tillhandahållande av tjänster, skall han anses själv ha tagit emot och tillhandahållit tjänsterna i fråga.”

B. Rumänsk rätt

1. Skattelagen

9. I artikel 126.1 a i Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal (lag nr 571/2003 om införande av skattelagen),[3] av den 22 december 2003, i den lydelse som gällde vid tidpunkten för de faktiska omständigheterna i det nationella målet, föreskrivs följande:

”Transaktioner som uppfyller följande kumulativa villkor omfattas av mervärdesskatteplikten i Rumänien:

a) Transaktioner som skett mot ersättning och som, i den mening som avses i artiklarna 128–130, utgör eller kan likställas med leverans av varor eller tillhandahållande av tjänster som omfattas av mervärdesskatteplikten.”

10. I artikel 129 i skattelagen, med rubriken ”Tillhandahållande av tjänster”, föreskrivs följande:

”1. Med tillhandahållande av tjänster avses alla transaktioner som inte utgör leverans av varor enligt definitionen i artikel 128.

2. När en beskattningsbar person i eget namn men för någon annans räkning deltar i ett tillhandahållande av tjänster ska vederbörande anses själv ha tagit emot och tillhandahållit tjänsterna i fråga.

3. Tillhandahållande av tjänster omfattar exempelvis följande transaktioner:

…

b) Överlåtelse av immateriella tillgångar, vare sig det upprättats någon handling angående äganderätten eller ej, särskilt överföring och/eller överlåtelse av upphovsrätter, patent, licenser, varumärken och andra liknande rättigheter,

…

e) Förmedlingstjänster som tillhandahålls av personer som handlar i andra personers namn och för deras räkning, när de utförs i samband med leverans av varor eller tillhandahållande av tjänster.

…”

2. Upphovsrättslagen

11. I artikel 13 f i Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe (lag nr 8/1996 om upphovsrätt och närstående rättigheter)[4] av den 14 mars 1996, i den lydelse som gällde vid tidpunkten för de faktiska omständigheterna i det nationella målet, föreskrivs följande:

”Användningen av ett verk skapar särskilda och exklusiva ekonomiska rättigheter för upphovsmannen, på grundval av vilka denne får tillåta eller förbjuda

…

3 *Monitorul Oficialal României*, del I, nr 927, av den 23 december 2003, nedan kallad skattelagen.

4 *Monitorul Oficialal României*, del I, nr 60, av den 26 mars 1996, nedan kallad upphovsrättslagen.

f) Direkt eller indirekt överföring av verket till allmänheten, oavsett på vilket sätt det görs tillgängligt för allmänheten, inbegripet dess tillgängliggörande för allmänheten på ett sådant sätt att allmänheten kan få tillgång till verket från en plats och vid en tidpunkt som upphovsmannen själv väljer.”

12. Avdelning III i denna lag har rubriken ”Förvaltning och skydd av upphovsrätt och närstående rättigheter”. Kapitel I, som avser ”[f]örvaltningen av ekonomiska upphovsrättigheter och närstående rättigheter”, innehåller tre avsnitt. Artiklarna 123–123[4] ingår i avsnitt I, med rubriken ”Allmänna bestämmelser”.

13. I artikel 123.1 och 123.3 i denna lag föreskrivs följande:

”1. Innehavare av upphovsrätt och närstående rättigheter får utöva de rättigheter som enligt lag tillfaller dem personligen eller, på grundval av en fullmakt, genom kollektiva förvaltningsorganisationer på de villkor som anges i denna lag.

…

3. Innehavare av upphovsrätt eller närstående rättigheter får inte överlåta ekonomiska rättigheter som enligt denna lag tillfaller kollektiva förvaltningsorganisationer.”

14. Artikel 123[1] i upphovsrättslagen har följande lydelse:

”1. Kollektiv förvaltning är obligatorisk för att utöva följande rättigheter:

…

e) Rätten att överföra musikaliska verk till allmänheten …

…

2. Vad gäller de verk som avses i punkt 1 företräder kollektiva förvaltningsorganisationer även rättsinnehavare som inte har lämnat dem fullmakt.”

15. I artikel 125.2 i denna lag, som ingår i avsnitt II med rubriken ”Organisationer för kollektiv förvaltning av upphovsrätt och närstående rättigheter”, föreskrivs följande:

”[Kollektiva förvaltnings]organisationer inrättas direkt av innehavare av upphovsrätt eller närstående rättigheter, som är antingen fysiska eller juridiska personer, och handlar inom ramen för det uppdrag som de har tilldelats och på grundval av den stadga som antagits i enlighet med det lagstadgade förfarandet.”

16. Artikel 129[1] i denna lag har följande lydelse:

”När kollektiv förvaltning är obligatorisk och en innehavare [av upphovsrätt] inte är ansluten till någon organisation, ska uppdraget tilldelas den organisation inom branschen som har det största antalet medlemmar. Rättsinnehavare som inte är företrädda kan göra anspråk på den ersättning som de har rätt till inom tre år från dagen för underrättelsen. Efter utgången av denna frist används den ersättning som inte fördelats eller begärts i enlighet med stämmans beslut, med undantag för förvaltningskostnader.”

17. Avsnitt III i avdelning III, kapitel I upphovsrättslagen, med rubriken ”Organisation av kollektiva förvaltningsorganisationer”, innehåller artiklarna 130–135:

18. I artikel 130.1 i denna lag föreskrivs följande:

”Kollektiva förvaltningsorganisationer ska

a) bevilja användare ett icke-exklusivt tillstånd mot ersättning, i form av en skriftlig, icke-exklusiv licens, om de före nyttjande av den skyddade repertoaren begär detta,

b) utarbeta metoder inom sina verksamhetsområden, inbegripet lämpliga ekonomiska rättigheter, som ska förhandlas med användarna för betalning av dessa rättigheter, för de verk som utnyttjas på sådant sätt att rättsinnehavarna inte kan ge individuellt tillstånd,

c) för de rättsinnehavare som har lämnat dem fullmakt och för vars räkning de agerar, eller enligt avtal med motsvarande organisationer utomlands, ingå allmänna avtal med arrangörer av föreställningar …,

…

e) inkassera ersättning från användarna och fördela dem mellan rättsinnehavarna …,

…”

19. I artikel 131.1[1] i denna lag, som fyller ut bestämmelserna i artikel 130.1 b, föreskrivs följande:

”Metoderna ska förhandlas mellan kollektiva förvaltningsorganisationer och de representanter som avses i artikel 131.2 b, på grundval av följande huvudprinciper:

a) Kategorin av rättsinnehavare, oavsett om de är medlemmar eller inte, samt det område som är föremål för förhandling,

…”

20. Artikel 134 i upphovsrättslagen har följande lydelse:

”1. Det utövande av kollektiv förvaltning som avses i fullmakten begränsar inte på något sätt innehavarnas ekonomiska rättigheter.

2. Kollektiv förvaltning sker enligt följande regler:

a) Besluten om de metoder och regler för att ta ut ersättning och andra belopp från användare och om fördelningen av dessa belopp mellan rättsinnehavare, samt besluten om andra viktiga aspekter av kollektiv förvaltning ska fattas av medlemmarna på stämman, i enlighet med stadgan,

b) Den provision som ska betalas av de rättsinnehavare som är medlemmar i en kollektiv förvaltningsorganisation för att täcka organisationens driftskostnader … och den provision som ska betalas till den kollektiva förvaltningsorganisationen, som är den enda uppbördsmannen … får inte tillsammans utgöra mer än 15 procent av de belopp som tas ut årligen,

c) Om stämman inte har fattat något uttryckligt beslut, får de belopp som en kollektiv förvaltningsorganisation erhållit inte användas för andra gemensamma ändamål än att stå för de faktiska kostnaderna för uppbörden av de utestående beloppen och fördelningen av dessa mellan medlemmarna. Stämman får besluta att högst 15 procent av de belopp som erhållits får användas för gemensamma ändamål och endast inom verksamhetsområdet,

d) De belopp som en kollektiv förvaltningsorganisation erhåller ska fördelas individuellt mellan rättsinnehavarna i förhållande till användningen av var och en av rättsinnehavarnas repertoar, senast sex månader efter dagen för uppbörden. Rättsinnehavarna kan kräva betalning av de belopp som uppburits av organisationen för rättsinnehavarens räkning eller vars fördelning inte kräver att särskilda handlingar inges inom 30 dagar från uppbördsdagen,

e) Den provision som rättsinnehavarna är skyldiga att erlägga dras av från de belopp som betalas till var och en av dem efter beräkningen av den individuella fördelningen.

…

3. Den ersättning som betalas in till de kollektiva förvaltningsorganisationerna är inte inkomst för dessa organisationer och kan inte heller likställas med inkomst för dessa.

4. I utövandet av sitt uppdrag i kraft av denna lag får kollektiva förvaltningsorganisationer inte överföra eller överlåta upphovsrätter eller närstående rättigheter, och inte heller utöva dessa rättigheter.”

III. De faktiska omständigheterna i det nationella målet och prövningsfrågorna

21. UCMR – ADA är en kollektiv organisation som förvaltar ekonomiska upphovsrättigheter till musikaliska verk. Organisationen är av Oficiul Român pentru Drepturile de Autor (den rumänska upphovsrättsbyrån) utvald som den enda organisation som får förvalta ekonomiska upphovsrättigheter för överföring av musikaliska verk till allmänheten i samband med konserter, föreställningar eller konstnärliga evenemang.

22. Den 16 november 2012 arrangerade den kulturella föreningen en föreställning under vilken musikaliska verk framfördes. För detta ändamål hade den kulturella föreningen från UCMR – ADA erhållit en icke-exklusiv licens att använda verken mot betalning av en ersättning för att överföra verken till allmänheten.

23. Efter det att den kulturella föreningen vägrade att betala hela den ersättning som UCMR – ADA hade krävt, biföll Tribunalul București (Förstainstansdomstolen i Bukarest, Rumänien) och Curtea de Apel București (Appellationsdomstolen i Bukarest, Rumänien) UCMR – ADA:s yrkande. Domstolen i andra instans slog emellertid fast att UCMR – ADA:s uppbörd av ersättning för överföring till allmänheten av musikaliska verk inte utgjorde någon beskattningsbar transaktion och drog följaktligen av mervärdesskatten från den ersättning som föreningen fortfarande var skyldig att betala.

24. UCMR – ADA har vid Înalta Curte de Casație și Justiție (Högsta kassationsdomstolen, Rumänien), den hänskjutande domstolen, bland annat gjort gällande att domstolen i andra instans i sitt avgörande har åsidosatt skattelagen genom att inte tillämpa mervärdesskatten på den ersättning som den kulturella föreningen ska betala i egenskap av användare av de aktuella musikaliska verken. UCMR – ADA har gjort gällande att principen om mervärdesskattens neutralitet har åsidosatts, eftersom avgörandet från domstolen i andra instans medför att mervärdesskatten bärs av UCMR – ADA, trots att UCMR-ADA inte är slutanvändaren av dessa verk.

25. Den hänskjutande domstolen har ställt den första frågan för att få klarhet i hur, mot bakgrund av domen av den 18 januari 2017, SAWP,[5] en transaktion genom vilken upphovsrättsinnehavare till musikaliska verk tillåter arrangörer av föreställningar att använda verken ska kvalificeras. Utgör denna transaktion ett ”tillhandahållande av tjänster mot ersättning” och, närmare bestämt, en ”överlåtelse av immateriella tillgångar” i den mening som avses i artikel 25 a i mervärdesskattedirektivet?

26. För det fall att domstolen besvarar denna fråga jakande vill den hänskjutande domstolen, med hänvisning till domen av den 14 juli 2011, Henfling m.fl.,[6] för det första få klarhet i huruvida den kollektiva förvaltningsorganisationen, när denne tar ut ersättning av användare av musikaliska verk, själv tillhandahåller en tjänst i den mening som avses i artikel 28 i mervärdesskattedirektivet. Enligt domstolens praxis skapar situationen den rättsliga fiktionen att två identiska tjänster tillhandahålls efter varandra, trots att organisationen kan företräda upphovsrättsinnehavare utan fullmakt och den förvaltar dessa upphovsrätter enligt lag. För det andra önskar den hänskjutande domstolen få klarhet i de slutsatser som såväl den kollektiva förvaltningsorganisationen som upphovsmännen, när de tar ut ersättning, bör dra härav för mervärdesskattens beräkningsunderlag och fakturering.

27. Mot denna bakgrund beslutade Înalta Curte de Casație și Justiție (Högsta kassationsdomstolen) att vilandeförklara målet och ställa följande frågor till EU-domstolen:

”1) Tillhandahåller rättsinnehavare till musikaliska verk en tjänst, i den mening som avses i artiklarna 24.1 och 25 a i [mervärdesskattedirektivet], till arrangörer av föreställningar från vilka kollektiva förvaltningsorganisationer, i kraft av ett tillstånd (en icke-exklusiv licens), i eget namn men för rättsinnehavarnas räkning, tar ut ersättning för överföring av musikaliska verk till allmänheten?

2) Om den första frågan besvaras jakande, handlar kollektiva förvaltningsorganisationer, när de från arrangörer av föreställningar tar ut ersättning för överföring av musikaliska verk till allmänheten, då i egenskap av beskattningsbara personer i den mening som avses i artikel 28 i mervärdesskattedirektivet och har de då skyldighet att utfärda fakturor med mervärdesskatt till de aktuella arrangörerna av föreställningar, och ska upphovsmän och övriga upphovsrättsinnehavare till musikala verk, när dessa erhåller ersättning, i sin tur utfärda fakturor med mervärdesskatt till den kollektiva förvaltningsorganisationen?”

28. UCMR – ADA har avgett skriftliga yttranden. Den rumänska regeringen, den polska regeringen och Europeiska kommissionen har också avgett skriftliga yttranden och även besvarat de frågor som domstolen ställt för skriftligt svar inom den fastställda fristen. Domstolen beslutade att avgöra målet utan muntlig förhandling.

IV. Bedömning

29. Det nationella målet rör frågan om huruvida rättsförhållanden som avser överföring av musikaliska verk till allmänheten genom en kollektiv organisation som förvaltar dessa upphovsmäns rättigheter omfattas av mervärdesskatteplikten.

5 C-37/16, EU:C:2017:22, nedan kallad domen SAWP.

6 C-464/10, EU:C:2011:489, punkt 35, nedan kallad domen Henfling m.fl., avseende rådets sjätte direktiv 77/388/EEG av den 17 maj 1977 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning rörande omsättningsskatter – Gemensamt system för mervärdesskatt: enhetlig beräkningsgrund (EGT L 145, 1977, s. 1; svensk specialutgåva, område 9, volym 1, s. 28), särskilt dess artikel 6.4, vars lydelse [på franska] är identisk med lydelsen i artikel 28 i mervärdesskattedirektivet.

30. Frågan är av särskild betydelse, eftersom systemet för förvaltning av upphovsrätter eller närstående rättigheter för flera rättsinnehavares räkning och för deras gemensamma gagn har funnit länge och tillämpas i alla medlemsstater. Systemet presenteras som det lämpligaste sättet för upphovsmän att förvalta sina rättigheter, däribland utnyttjandet av deras verk mot ersättning, och för användarna att underlätta tillgång till verken. [7]

31. Den hänskjutande domstolen vill få klarhet i huruvida denna transaktion ska kvalificeras som ”tillhandahållande av tjänster”, i vilken en kommissionär uppträder som mellanman i den mening som avses i artikel 28 i mervärdesskattedirektivet.

32. Jag anser att den hänskjutande domstolens frågor föranleder att det, mot bakgrund av EU-domstolens praxis, ska fastställas dels vilka villkor som ska uppfyllas för att en transaktion som avser utövandet av en av de skyddade rättigheter som tillkommer upphovsmännen, nämligen rätten till ersättning, ska kvalificeras som ”tillhandahållande av tjänster”, såsom föreskrivs i artikel 2.1 c i mervärdesskattedirektivet och som preciseras i artikel 25 a i direktivet, [8] dels vilka villkor som ska uppfyllas för att en transaktion ska kvalificeras som förmedlingstjänst av immateriella tillgångar.

33. Dessutom ska följderna härav för fastställandet av mervärdesskattens beräkningsunderlag och fakturering, i enlighet med artikel 220.1 i mervärdesskattedirektivet, anges närmare. [9]

A. Den första tolkningsfrågan

34. Den hänskjutande domstolen har ställt den första tolkningsfrågan för att få klarhet i huruvida artiklarna 2.1 c och 25 a i mervärdesskattedirektivet ska tolkas så, att upphovsrättsinnehavare till musikaliska verk tillhandahåller en tjänst till arrangörer av föreställningar som får överföra dessa verk till allmänheten mot betalning av en ersättning som en kollektiv förvaltningsorganisation i eget namn tar ut för rättsinnehavarnas räkning.

35. De tvivel som den hänskjutande domstolen har gett uttryck för beror på att den önskar få klarhet i räckvidden av domen SAWP med anledning av de kriterier som domstolen har fastställt för att slå fast att innehavare av mångfaldiganderätt, för vilka organisationer för kollektiv förvaltning av upphovsrätt och närstående rättigheter i eget namn hade tagit ut ersättning för försäljning av tomma medier och apparater för inspelning och återgivning, inte tillhandahöll en tjänst i den mening som avses i detta direktiv. [10]

7 Det kan i detta hänseende understrykas att intresset för detta system förstärktes i samband med utvecklingen av nya medel för spridning av musikaliska verk, vars omfattning betydligt överstiger upphovsmännens förmåga att personligen förvalta sina rättigheter för att kontrollera hur verken används, särskilt på utländska marknader (se skäl 2 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/26/EU av den 26 februari 2014 om kollektiv förvaltning av upphovsrätt och närstående rättigheter och gränsöverskridande licensiering av rättigheter till musikaliska verk för användning på nätet på den inre marknaden (EUT L 84, 2014, s. 72)). Betydelsen av det uppdrag som tilldelas de organisationer som ansvarar för kollektiv förvaltning av upphovsrätter framgår även av de gemensamma bestämmelser för medlemsstaterna som antagits i direktiv 2014/26. Vid detta tillfälle betonades att dessa organisationer bidrar till att uppnå det mer allmänna målet att främja mångfalden av kulturyttringar inom Europeiska unionen (se skäl 3 i direktivet). Vidare har det framhållits att det var nödvändigt att harmonisera de principer som styr dessa organisationer för att säkerställa att de fungerar väl (se skälen 5 och 55 samt artikel 1 första meningen i detta direktiv). Avslutningsvis betonades att det borde antas särskilda bestämmelser för att stärka deras roll i syfte att underlätta beviljandet av gränsöverskridande licensiering av upphovsrättigheter till musikaliska verk för användning på nätet (se skäl 40 och artikel 1 andra meningen i samma direktiv).

8 I detta avseende anser jag att den tolkning av artikel 24.1 i mervärdesskattedirektivet som den hänskjutande domstolen har hänvisat till i sin första tolkningsfråga inte är nödvändig, se punkt 43 nedan.

9 I dess lydelse enligt rådets direktiv 2010/45/EU av den 13 juli 2010 (EUT L 189, 2010, s. 1).

10 Se domen SAWP (punkt 33).

36. Även om jämförelsen med domen SAWP enligt min mening är lämplig på grund av att domstolen i det målet har prövat frågan om huruvida en transaktion som avser ett utnyttjande av skyddade upphovsrätter som förvaltas av en kollektiv organisation omfattas av mervärdesskatteplikten och med anledning av det rättsliga resonemang som domstolen fört, ska räckvidden av domstolens lösning begränsas till de särskilda omständigheterna i det mål som gav upphov till denna dom, i vilken domstolen angav två kriterier.

37. Domstolen har nämligen tagit hänsyn till att skyldigheten att betala sådan ersättning åligger tillverkare och importörer av apparater för inspelning och återgivning enligt lag, i vilken även beloppen för dessa avgifter fastställs,[11] och att ersättningen syftade till att finansiera den rimliga kompensationen för den skada som hade orsakats av att rättsinnehavarnas rätt till mångfaldigande inte hade iakttagits.[12] Domstolen har emellertid slagit fast att ”den rimliga kompensationen … inte [utgör] det direkta motvärdet till någon tjänst, eftersom den är kopplad till den skada som nämnda innehavare lider till följd av att det skyddade verket mångfaldigas utan deras tillstånd”.[13]

38. I förevarande fall ska det därför påpekas att bedömningen avser upphovsmännens ersättning för överföring av deras verk till allmänheten och inte någon rimlig kompensation för den skada som kan ha orsakats av spridningen av deras verk. Även om fastställandet och uppbörden av denna ersättning regleras i lag, kan detta system ur ekonomisk synvinkel, som jag kommer att redogöra för nedan,[14] inte likställas med det system som domstolen bedömde i domen SAWP.

39. Under dessa omständigheter föreslår jag att den enda del av domen SAWP som domstolen ska använda i förevarande mål är metoden för att bedöma de olika transaktioner som utförs mellan upphovsrättsinnehavarna och slutanvändaren genom ett bolag som har till uppgift att ta emot och fördela upphovsmännens ersättning.

40. För det första ska det erinras om att begreppet tillhandahållande av tjänster endast definieras som en motsats till begreppet leverans av varor i artikel 24.1 i mervärdesskattedirektivet.[15]

41. För det andra ska det, såsom domstolen angav närmare i målet SAWP, bedömas huruvida en sådan transaktion sker mot ersättning innan frågan om huruvida ett tillhandahållande av tjänster kan bestå i en överlåtelse av immateriella tillgångar besvaras. Enligt artikel 2.1 c i mervärdesskattedirektivet ska ett tillhandahållande av tjänster nämligen under alla omständigheter ske mot ersättning för att omfattas av denna bestämmelse.[16] Domstolen har erinrat om att det av fast rättspraxis följer att ett tillhandahållande av tjänster endast sker mot ersättning i den mening som avses i mervärdesskattedirektivet om det mellan tjänsteleverantören och mottagaren av tjänsten föreligger ett rättsförhållande som innebär ett ömsesidigt utbyte av prestationer, där det vederlag som tjänsteleverantören tar emot utgör det faktiska motvärdet av den tjänst som tillhandahålls mottagaren.[17] Domstolen har funnit att så är fallet om det föreligger ett direkt samband mellan den tillhandahållna tjänsten och det motvärde som erhålls, varvid de erlagda beloppen utgör det faktiska vederlaget för en tjänst som kan individualiseras och som tillhandahålls inom ramen för ett sådant rättsförhållande.[18]

11 Se domen SAWP (punkt 28).

12 Se domen SAWP (punkterna 29 och 30).

13 Domen SAWP (punkt 30).

14 Se punkterna 45–47 nedan.

15 Se domen SAWP (punkt 20).

16 Se domen SAWP (punkt 24).

17 Se domen SAWP (punkt 25 och där angiven rättspraxis), och dom av den 3 juli 2019, UniCredit Leasing (C-242/18, EU:C:2019:558, punkt 69 och där angiven rättspraxis).

18 Se domen SAWP (punkt 26 och där angiven rättspraxis).

42. För det tredje innehåller ”[a]rtikel 25 i mervärdesskattedirektivet … en vägledande uppräkning av tre olika transaktioner som kan kvalificeras som tillhandahållande av tjänster och den som anges i led a utgör en överlåtelse av immateriella tillgångar”. [19]

43. I förevarande fall är det utrett att transaktionen i det nationella målet inte utgör någon leverans av varor i den mening som avses i artikel 14.1 i mervärdesskattedirektivet.

44. När det gäller rättsförhållandet mellan upphovsrättsinnehavaren och slutanvändaren, anser jag att det av den rumänska lagstiftningen följer att upphovsrättsinnehavaren kan kvalificeras som ”tjänsteleverantör”, trots deltagandet av en mellanhand, och att upphovsrättsinnehavaren erhåller ersättning i den mening som avses i fast rättspraxis. [20] Härav kan följa att det föreligger ett ömsesidigt utbyte av prestationer mellan den upphovsrättsinnehavare som gör sitt verk tillgängligt för användaren och den användare som betalar en ersättning till upphovsrättsinnehavaren för att kunna göra verket tillgängligt för allmänheten.

45. Den hänskjutande domstolen har nämligen preciserat att upphovsrättsinnehavare inte kan överlåta sina ekonomiska rättigheter till de organisationer som för rättsinnehavarnas räkning ansvarar för kollektiv och obligatorisk förvaltning av rätten att överföra musikaliska verk till allmänheten. Den hänskjutande domstolen har lagt till att användarna, före nyttjande av den skyddade repertoaren, måste ansöka om tillstånd, [21] mot ersättning, i form av en skriftlig, icke-exklusiv licens.

46. Den hänskjutande domstolen har dessutom angett att de ekonomiska rättigheterna tillkommer upphovsrättsinnehavarna enligt de ”metoder” som förhandlats med användarna [22] av den organisation som ansvarar för kollektiv förvaltning av deras rättigheter, [23] och att royalties för dessa rättigheter uppbärs och fördelas mellan rättsinnehavarna i enlighet med de beslut som fattas av den kollektiva förvaltningsorganisationens medlemmar. [24] Även om dessa beslut regleras i lag, har den ersättning som erhållits i samband med den tillhandahållna tjänsten, i form av ett schablonbelopp eller en procentsats, såsom den rumänska regeringen och kommissionen har angett i sina yttranden till domstolen. [25]

47. Härav följer, enligt min mening, att upphovsrättsinnehavaren erhåller ett faktiskt vederlag för det tillstånd att överföra sitt verk till allmänheten som denne beviljat en slutanvändare som har begärt det. Härvidlag saknar det betydelse att den kollektiva förvaltningsorganisationen handlar för en upphovsman som inte är medlem i organisationen.

48. Jag anser även att den kollektiva förvaltningen av ersättningen och dess kvalificering som lagstadgad skyldighet inte påverkar den omständigheten att upphovsmannen erhåller en ersättning som motsvarar den användning av verket som denne har beviljat.

19 Domen SAWP (punkt 22).

20 Se, i detta avseende, punkt 41 ovan.

21 Det nationella målet, som avser överföring av musikaliska verk till allmänheten, skiljer sig även från det mål som gav upphov till domen av den 3 mars 1994, Tolsma (C-16/93, EU:C:1994:80), angående en liknande verksamhet som bestod i att spela musik på allmän väg. Dessutom angavs inte heller någon ersättning (se punkterna 18–20 i domen).

22 Se, som exempel på hur ersättning beräknas, bland annat dom av den 11 december 2008, Kanal 5 och TV 4 (C-52/07, EU:C:2008:703, punkterna 37–40), avseende ersättning som varierar beroende på tv-bolagens intäkter och volymen av tv-sänd musik.

23 Det framgår av handlingarna i målet att den kollektiva förvaltningsorganisationen inte bara ansvarar för den kollektiva förvaltningen av upphovsmännens ersättning, utan även för andra rättigheter som dess medlemmar innehar. Se artikel 125.2 i upphovsrättslagen.

24 Se artikel 134.2 a i upphovsrättslagen.

25 Kommissionen hänvisade till artikel 131[1].2 i upphovsrättslagen.

49. När det gäller frågan om huruvida den transaktion som är aktuell i det nationella målet kan kvalificeras som ”överlåtelse av immateriella tillgångar” i den mening som avses i artikel 25 a i mervärdesskattedirektivet, bör det konstateras att även om samma fråga ställdes i domen SAWP, fann domstolen att det inte var nödvändigt att pröva frågan, eftersom den transaktion som var aktuell i det målet inte hade skett mot ersättning i den mening som avses i artikel 2.1 c i direktivet. [26]

50. Domstolen påpekade emellertid att artikel 25 i mervärdesskattedirektivet innehåller en vägledande uppräkning av tre olika transaktioner som kan kvalificeras som tillhandahållande av tjänster och den som anges i led a utgör en överlåtelse av immateriella tillgångar. [27]

51. Det kan således anses att kvalificeringen av tillhandahållande av tjänster i enlighet med artikel 25 i mervärdesskattedirektivet i mervärdesskattehänseende är underordnad den klassificering som krävs enligt artikel 2.1 c i mervärdesskattedirektivet.

52. Eftersom domstolen i punkt 32 i domen SAWP lade till att ”om det antas att innehavare av mångfaldiganderätt kan överföra immateriella tillgångar, i den mening som avses i artikel 25 a i detta direktiv”, anser jag emellertid att det är lämpligt att undanröja alla tvivel beträffande tolkningen av denna bestämmelse och precisera att den transaktion som är aktuell i det nationella målet avser beskattningen av ett tillhandahållande av tjänster som består i en ”överlåtelse av immateriella tillgångar” i den mening som avses i artikel 25 a i mervärdesskattedirektivet.

53. För det första kan en likhet anses föreligga med artikel 59 a i mervärdesskattedirektivet, [28] som bland annat avser ”överlåtelse och upplåtelse av upphovsrätter” inom kategorin tillhandahållanden av tjänster för att fastställa platsen för beskattningsbara transaktioner.

54. För det andra kan det hävdas att domstolen i domen av den 19 december 2018, kommissionen/Österrike, [29] med avseende på mervärdesbeskattning, gjorde en åtskillnad mellan, å ena sidan, ersättningen för utnyttjande av förfogande- och nyttjanderättigheter till andra verk än bildkonstverk och, å andra sidan, följerättsersättningen. [30]

55. Domstolen har i samband härmed slagit fast att ersättningen för utnyttjande av förfogande- och nyttjanderättigheter till andra verk än bildkonstverk omfattas av mervärdesskatteplikten, eftersom den ersättning som ska betalas till upphovsmännen utgör ersättning för ett tillhandahållande, i den mening som avses i artikel 2.1 i mervärdesskattedirektivet, som består i att verken tillgängliggörs upprepade gånger. [31]

56. Domstolen har således funnit att rätten att utnyttja ett intellektuellt verk utgör en ensamrätt till egendom som kan bli föremål för en upprepad överföring. Följaktligen delar jag den polska regeringens uppfattning att begreppet överlåtelse av immateriella tillgångar omfattar immaterialrättsliga transaktioner som ger rätten att använda immateriella tillgångar, såsom exempelvis transaktioner som avser upplåtelse av licenser.

26 Se domen SAWP (punkterna 31 och 32).

27 Se domen SAWP (punkt 22).

28 I dess lydelse enligt rådets direktiv 2008/8/EG av den 12 februari 2008 (EUT L 44, 2008, s. 11).

29 C-51/18, EU:C:2018:1035.

30 Se punkterna 36, 52 och 56 i domen.

31 Se dom av den 19 december 2018, kommissionen/Österrike (C-51/18, EU:C:2018:1035, punkt 54, som ska jämföras med punkterna 56 och 57).

57. Mot bakgrund av det ovan anförda föreslår jag att domstolen ska besvara den första tolkningsfrågan så, att artiklarna 2.1 c och 25 a i mervärdesskattedirektivet ska tolkas så, att upphovsrättsinnehavare till musikaliska verk tillhandahåller tjänster i form av överlåtelse av immateriella tillgångar till en slutanvändare, i förevarande fall arrangörer av föreställningar som har rätt att överföra dessa verk till allmänheten, även om den ersättning som utgör vederlaget för detta tillstånd tas ut av en kollektiv förvaltningsorganisation i dennes namn.

58. Med hänsyn till svaret på den första frågan behöver den hänskjutande domstolens andra fråga prövas.

B. Den andra tolkningsfrågan

59. Den andra tolkningsfrågan syftar till att för mervärdesskatteändamål kvalificera rättsförhållandena mellan UCMR – ADA och, å ena sidan, användarna av rätten till överföring av musikaliska verk till allmänheten, samt, å andra sidan, de rättighetsinnehavare vars tjänster tillhandahålls genom UCMR – ADA.

60. Den hänskjutande domstolen vill i huvudsak få klarhet i hur artikel 28 i mervärdesskattedirektivet ska tolkas, mot bakgrund av de kriterier som EU-domstolen har fastställt i sin rättspraxis, samt i de konsekvenser detta får för faktureringen med hänsyn till egenskaperna hos den tjänst som den aktuella kollektiva förvaltningsorganisationen tillhandahåller, det vill säga dels uppbörden av ersättning för upphovsmän, varav vissa inte har gett organisationen någon allmän fullmakt att kollektivt förvalta deras rättigheter, dels de skyldigheter som föreskrivs i lag för utövandet av denna förvaltning.

61. Tillämpningen av särskilda regler för tjänster som tillhandahålls av en kommissionär som deltar i ett tillhandahållande av tjänster som anges i artikel 28 i mervärdesskattedirektivet kräver att kommissionären är mervärdesskattskyldig och handlar i eget namn men för någon annans räkning. [32]

62. Det ska dessutom understrykas att denna bestämmelse, enligt domstolens praxis, ”skapar *den rättsliga fiktionen* att *två identiska tjänster* tillhandahålls efter varandra”. [33]

63. När det gäller egenskapen av beskattningsbar person anser jag att det, i likhet med vad domstolen slog fast i domen av den 4 maj 2017, kommissionen/Luxemburg, [34] kan konstateras att den kollektiva förvaltningsorganisationen till fullo är en beskattningsbar person som är skild från dem för vilkas räkning den agerar för, det vill säga upphovsmännen, som också är beskattningsbara personer. Följaktligen ska transaktionerna mellan den kollektiva förvaltningsorganisationen och upphovsmännen anses utgöra transaktioner mellan beskattningsbara personer som omfattas av tillämpningsområdet för mervärdesskatt. [35]

64. När det gäller UCMR – ADA:s roll, ska det för det första påpekas att det i den första tolkningsfrågan anges att ”*kollektiva förvaltningsorganisationer, i kraft av ett tillstånd …, i eget namn men för rättsinnehavarnas [till musikala verk] räkning, tar ut ersättning för överföring av [dessa] musikaliska verk till allmänheten*”. [36]

32 Se domen Henfling m.fl. (punkt 38), i vilket det erinras om att en kommissionär ska särskiljas från en fullmaktshavare. Den sistnämnde agerar i en annan persons *namn* och *för dennes* räkning.

33 Se domen Henfling m.fl. (punkt 35). Min kursivering. Se, även, punkt 73 nedan.

34 C-274/15, EU:C:2017:333.

35 Se punkt 82 i domen.

36 Min kursivering.

65. För det andra har den hänskjutande domstolen i sin begäran om förhandsavgörande angett att *”för det fall att de ekonomiska rättigheterna tillkommer rättsinnehavarna enligt de metoder som förhandlats av den kollektiva förvaltningsorganisationen med användarna*, ska det icke-exklusiva tillstånd som den kollektiva förvaltningsorganisationen beviljar en användare omfatta de penningbelopp som *den juridiska personen tar ut i eget namn men för rättsinnehavarnas räkning*”. [37]

66. För det tredje har den hänskjutande domstolen understrukit att upphovsmannen till musikaliska verk behåller den ekonomiska rätten att tillåta eller förbjuda direkt eller indirekt överföring till allmänheten av verk. Denna rätt kan inte överlåtas till den kollektiva förvaltningsorganisationen.

67. Såsom domstolen slog fast i målet Henfling m.fl., [38] gäller att även om det ankommer på den hänskjutande domstolen att bland annat undersöka arten av den berörda näringsidkarens avtalsförpliktelser gentemot sina kunder, krävs det emellertid, för att det gemensamma mervärdesskattesystemet ska fungera väl, att den hänskjutande domstolen gör en konkret prövning *för att fastställa huruvida denna aktör, med beaktande av samtliga omständigheter i det enskilda fallet*, verkligen handlade i eget namn när operatören tillhandahöll tjänsterna. [39]

68. I förevarande fall ska den hänskjutande domstolen således pröva de exakta omständigheter under vilka den kollektiva förvaltningsorganisationen har handlat, oavsett om det gäller en av dess medlemmar eller inte, eftersom en sådan åtskillnad inte följer av den lag som föreskriver att organisationen får delta. Härvidlag tolkar jag de skriftliga svaren på domstolens frågor så, att fullmakt i den mening som avses i civilrätt bör särskiljas från fullmakt till vissa upphovsmän i den mening som avses i upphovsrättslagen. [40] Även om den sistnämnda kategorin av fullmakt ger rätt till att bli medlem i den kollektiva förvaltningsorganisationen, saknar den betydelse för förhållandet mellan den kollektiva förvaltningsorganisationen och slutanvändaren vad gäller uppbörden av den ersättning som upphovsrättsinnehavare ska erhålla som vederlag för att deras musikaliska verk används i syfte att överföra dem till allmänheten.

69. För att ge den hänskjutande domstolen ett användbart svar kan någon vägledning ur de uppgifter som domstolen förfogar över lämnas till den hänskjutande domstolen, [41] med hänsyn till de olika kriterierna, däribland de som domstolen angav i domen i målet Henfling m.fl. [42]

70. På så sätt kan hänsyn tas till att namnet på den kollektiva förvaltningsorganisationen anges i de handlingar som överlämnats till användarna i samband med utfärdandet av licensen för överföring av verken till allmänheten och till att användarna, i enlighet med licensens användningsvillkor, har godtagit den kollektiva förvaltningsorganisationens stadgar.

71. För min del anser jag att de uppgifter som lämnats in till domstolen talar för att UCMR – ADA inte handlar i egenskap av fullmaktshavare för upphovsrättsinnehavarnas räkning när den tar ut ersättning från användarna av musikaliska verk för de licenser som de har beviljats, oavsett om upphovsrättsinnehavarna är medlemmar i den kollektiva förvaltningsorganisationen eller inte, utan i eget namn för rättsinnehavarnas räkning.

37 Min kursivering. Se, för en jämförelse, dom av den 3 maj 2012, Lebara (C-520/10, EU:C:2012:264, punkterna 29 och 38), angående en distributörs vidareförsäljning av telefonkort i eget namn och för egen räkning.

38 Det framgår av mina efterforskningar att det rör sig om den enda dom som kan jämföras med målet vid den nationella domstolen.

39 Se domen Henfling m.fl. (punkterna 40 och 42).

40 Se, särskilt, artikel 125.2 i upphovsrättslagen, som citeras i punkt 15 ovan.

41 Jämför med domen Henfling m.fl. (punkt 41).

42 Se punkt 43 i domen.

72. Eftersom tillämpningsvillkoren för artikel 28 i mervärdesskattedirektivet enligt min mening är uppfyllda, bör följderna härav fastställas med hänvisning till de principer som domstolen erinrade om i bland annat domen av den 4 maj 2017, kommissionen/Luxemburg. [43]

73. Domstolen har i denna dom slagit fast att enligt den rättsliga fiktionen att två identiska tjänster tillhandahålls efter varandra, som skapats genom artikel 28 i mervärdesskattedirektivet, ”anses den näringsidkare som uppträder som mellanman vid tillhandahållandet av tjänsterna och som är kommissionär, först ha mottagit de aktuella tjänsterna från den för vars räkning näringsidkaren handlar, det vill säga kommittenten, och därefter själv ha tillhandahållit kunden tjänsterna”. [44] Domstolen fann vidare att ”artikel 28 i [mervärdesskatte]direktiv[et] … ingår i avdelning IV i detsamma, med rubriken ’Beskattningsbara transaktioner’. De två aktuella tillhandahållandena av tjänster omfattas således av tillämpningsområdet för mervärdesskatt. Detta innebär att om de tillhandahållanden av tjänster som en näringsidkare deltar i är mervärdesskattepliktiga, så omfattas även dennes juridiska relation till den näringsidkare för vars räkning denne agerar av tillämpningsområdet för mervärdesskatt”. [45]

74. Som exempel kan det preciseras att när det rör sig om ”förhållandet mellan ett företag som bedriver vadhållningsverksamhet och en näringsidkare som – i eget namn men för nämnda företags räkning – uppträder som mellanman vid mottagande av vaden”, [46] har domstolen slagit fast att det inte uppstår något ”direkt rättsförhållande mellan spelaren och det företag för vars räkning näringsidkaren uppträder som mellanman, utan det medför i stället att det uppstår ett rättsförhållande mellan näringsidkaren och spelaren och ett annat rättsförhållande mellan näringsidkaren och företaget”. [47] I mervärdesskattehänseende kastas dock tjänsteleverantörernas respektive betalarnas respektive roller fiktivt om. [48]

75. När det gäller de konkreta följderna av en sådan tolkning, som den hänskjutande domstolen vill få klarhet i, delar jag de samstämmiga åsikter som de berörda parterna har lämnat in till domstolen, nämligen att den kollektiva förvaltningsorganisationen tar emot penningbelopp från slutanvändaren vilka motsvarar den ersättning som ska betalas till den berörda upphovsmannen samt dess provision, [49] inklusive mervärdesskatt. Eftersom denna organisation handlar i eget namn är beskattningsunderlaget för dess mervärdesbeskattning enligt min mening, i enlighet med den allmänna princip som anges i artikel 73 i mervärdesskattedirektivet, samtliga de belopp som tagits emot från slutanvändaren som vederlag för överlåtelsen av upphovsrätter, [50] exklusive mervärdesskatt. Såsom den rumänska regeringen och den polska regeringen har angett, ska den kollektiva förvaltningsorganisationen, för att kunna ta ut ersättning för användning av musikaliska verk, utfärda en faktura i eget namn till arrangören av föreställningar.

43 C-274/15, EU:C:2017:333.

44 Dom av den 4 maj 2017, kommissionen/Luxemburg (C-274/15, EU:C:2017:333, punkt 86 och där angiven rättspraxis).

45 Dom av den 4 maj 2017, kommissionen/Luxemburg (C-274/15, EU:C:2017:333, punkt 87 och där angiven rättspraxis). Se, även, dom av den 19 december 2019, Amărăşti Land Investment (C-707/18, EU:C:2019:1136, punkt 38).

46 Domen Henfling m.fl. (punkt 27).

47 Domen Henfling m.fl. (punkt 33).

48 Se domen Henfling m.fl. (punkt 35).

49 Det rör sig om den provision som ska betalas i samband med uppbörden av ersättning och som tas ut på grundval av ersättningens belopp. Se artikel 134.2 b och 134.2 e i upphovsrättslagen, som anges i punkt 20 ovan. Se, i detta avseende, dom av den 24 november 2011, Circul Globus Bucureşti (C-283/10, EU:C:2011:772, punkt 20).

50 Det ska preciseras att uttrycket överlåtelse av rättigheter i förevarande fall avser de transaktioner som omfattas av utövandet av den skyddade rätten till återgivning.

76. Jag anser att upphovsmannen, som från den kollektiva förvaltningsorganisationen har erhållit det belopp som slutanvändaren betalat vilket endast motsvarar ersättningen, efter avdrag för den provision som ska betalas till organisationen, inklusive mervärdesskatt, är skattskyldig för detta belopp, exklusive mervärdesskatt. Såsom den rumänska regeringen, den polska regeringen och kommissionen har anfört i sina skriftliga yttranden ska detta i praktiken innebära att upphovsmannen utfärdar en faktura till den kollektiva förvaltningsorganisationen för den ersättning som denne tagit emot [51] och den mervärdesskatt som ska tas ut.

77. Denna del av mervärdesskatten ska nämligen dras av från beskattningsunderlaget för den kollektiva förvaltningsorganisationen, i enlighet med artikel 168 i mervärdesskattedirektivet. Organisationen ska således endast betala in det belopp som motsvarar den del av mervärdesskatten som hänför sig till dess provision som upphovsmannen är skyldig att betala.

78. Jag anser emellertid att provisionen inte bör faktureras av den kollektiva förvaltningsorganisationen åt upphovsmannen, eftersom organisationen inte som sådan beskattas på grund av den rättsliga fiktion som tillämpas med stöd av artikel 28 i mervärdesskattedirektivet.

79. Under dessa omständigheter anser jag att principen om skatteneutralitet, som är grundläggande i fråga om mervärdesskatt, iakttas fullt ut, eftersom skatten bärs av slutanvändaren, [52] som har betalat den till den kollektiva förvaltningsorganisationen på grundval av hela transaktionen, och mervärdesskatten betalas in av denna organisation respektive av upphovsmannen.

80. I motsatt fall, det vill säga för det fall att den kollektiva förvaltningsorganisationen agerar i upphovsrättsinnehavarnas namn, utgör endast det penningbelopp som erhållits som vederlag för förmedlingstjänsten beskattningsunderlaget för organisationen.

81. I ett sådant fall rör det sig nämligen om en beskattningsbar transaktion såsom alla tillhandahållanden av tjänster i enlighet med artikel 2.1 c i mervärdesskattedirektivet. Upphovsrättsinnehavaren ska då betala in den mervärdesskatt som den kollektiva förvaltningsorganisationen har erhållit av en slutanvändare. Upphovsrättsinnehavaren drar av den mervärdesskatt som ska betalas till organisationen för den förmedlingstjänst som denne har fakturerat upphovsrättsinnehavaren.

82. Med beaktande av vad som anförts ovan ska den hänskjutande domstolen ges följande svar. Artikel 28 i mervärdesskattedirektivet ska tolkas så, att om en kollektiv förvaltningsorganisation i eget namn men för upphovsrättsinnehavarnas räkning inkasserar den ersättning som upphovsrättsinnehavarna har rätt till som vederlag för deras tillstånd att utnyttja verken för allmänheten, ska dessa anses tillhandahålla den kollektiva förvaltningsorganisationen denna tjänst och organisationen ska anses tillhandahålla slutanvändaren samma tjänst. I ett sådant fall utfärdar den kollektiva förvaltningsorganisationen fakturor i eget namn till slutanvändaren, i vilka samtliga de belopp som tas ut från denne, inklusive mervärdesskatt, anges. Upphovsrättsinnehavare bör utfärda fakturor med mervärdesskatt till den kollektiva förvaltningsorganisationen för den tjänst som tillhandahålls mot ersättningen i syfte att dra av denna skatt.

51 Se fotnot 49.

52 Se, bland annat, dom av den 3 maj 2012, Lebara (C-520/10, EU:C:2012:264, punkterna 23–25).

V. Förslag till avgörande

83. Mot bakgrund av det ovan anförda föreslår jag att domstolen besvarar de tolkningsfrågor som ställts av Înalta Curte de Casație și Justiție (Högsta kassationsdomstolen, Rumänien) på följande sätt:

1) Artiklarna 2.1 c och artikel 25 a i rådets direktiv 2006/112/EG av den 28 november 2006 om ett gemensamt system för mervärdesskatt ska tolkas så, att upphovsrättsinnehavare till musikaliska verk tillhandahåller tjänster i form av överlåtelse av immateriella tillgångar till en slutanvändare, i förevarande fall arrangörer av föreställningar som har tillstånd att överföra verken till allmänheten, trots att ersättningen för detta tillstånd tas ut av en kollektiv förvaltningsorganisation i eget namn.

2) Artikel 28 i direktiv 2006/112 ska tolkas så, att om en kollektiv förvaltningsorganisation i eget namn men för upphovsrättsinnehavarnas räkning inkasserar den ersättning som upphovsrättsinnehavarna har rätt till som vederlag för deras tillstånd att utnyttja verken för allmänheten, ska dessa anses tillhandahålla den kollektiva förvaltningsorganisationen denna tjänst och organisationen ska anses tillhandahålla slutanvändaren samma tjänst. I ett sådant fall utfärdar den kollektiva förvaltningsorganisationen fakturor i eget namn till slutanvändaren, i vilka samtliga de belopp som tas ut från denne, inklusive mervärdesskatt, anges. Upphovsrättsinnehavare bör utfärda fakturor med mervärdesskatt till den kollektiva förvaltningsorganisationen för den tjänst som tillhandahålls mot ersättningen i syfte att dra av denna skatt.